

Ammoniak

er is hoop op uitstel

Wilma Wolters

Elke Brabantse geitenhouder die voor januari 2020 een vergunningsaanvraag moet hebben gedaan ter vermindering van de ammoniakuitstoot op zijn bedrijf, heeft geen andere keus dan een luchtwater aan te vragen. Zo stonden de zaken er eind mei voor, tijdens de bijeenkomst van Studieclub Geitenhouderij Zuid-Nederland.

Foto: Wilma Wolters

Alle Brabantse geitenhouders die ammoniak dienen te reduceren kunnen voor 1 januari 2020 alleen maar een aanvraag indienen voor een luchtwater. Nieuwe afspraken geven wellicht een jaar extra tijd.

In december 2018 schreven we al over het Brabantse ammoniakbeleid. Er is nog weinig veranderd, bleek op de bijeenkomst. Nee, er is nog niet meer keus voor de geitenhouder op de rav-lijst dan een luchtwater. Een plek veroveren op die lijst kost nou eenmaal een paar jaar testen. En nee, de politiek geeft geen uitstel in die datum waarop een vergunningaanvraag bij de gemeente binnen moet zijn. Anderhalve week na de bijeenkomst van de studieclub kwam er een nieuw bestuursakkoord naar buiten waaruit blijkt dat de politieke partijen de gekozen koers voor de landbouw in grote lijnen voortzetten. Aanvullende afspraken bij dat akkoord geven wel hoop op ruimte in de data.

Onzekerheid

Jos van Lent van de provincie Brabant beet het spits af. op de bijeenkomst Hij vertelde dat de provincie niet alleen ammoniakkeisen stelt aan stallen ouder dan 15 jaar, maar ook wil dat de stallen beter worden qua welzijn, klimaat, emissies en ook brandveiligheid en mestverwerking.

Maar is er nog veel onzeker, gaf Van Lent toe. Uit de zaal kwam de vraag of er al een goede nulmeting is voor ammoniak bij geiten. Van Lent: "Er zijn metingen, maar van slechts weinig bedrijven, en dus is er nog vraag naar een goede nulmeting." Eric Pijnappels van DLV, betrokken bij het innovatieplatform van enkele geitenhouders uit Limburg en Noord-Brabant, beaamt dit. "Veel zaken zijn berekend of afgeleid." Terecht stelt een geitenhouder de vraag of dit korte af de provincie wil. "De provincie wil geen luchtwassers", zegt de geitenhouder, "maar die worden nu door de regelgeving wel opgelegd aan de geitenhouders, en straks hebben zij geen geld meer voor een ander, beter systeem." Van Lent snapt de situatie, maar "op dit moment denk ik dat je niets anders kunt doen dan een luchtwater aanvragen."

Systemen

De provincie Noord-Brabant wilde eerder geen uitstel op de datum 1 januari 2020 toestaan, waarschijnlijk in de hoop dat er dan haast wordt gezet achter de ontwikkeling van nieuwe ammoniakreducerende systemen. Wellicht een goede zet. Op dit moment worden bij verschillende geitenhouders ammoniakreducerende systemen getest. Veelbelovend noemt Pijnappels een versnelde gierafvoer in combinatie met frequent uitmesten, een drainagevat met snelle gierafvoer, een drainagevloer in combinatie met warmtewisselaar, het koelen van

vloeren en een warmtewisselaar in combinatie met ionisatie.

ID Agro, ook aanwezig op de bijeenkomst, heeft de High Welfare Floor, waar urine doorsijpelt en mest op blijft liggen. Erik Lindeboom van ID Agro: "Frank van Rijn, smid en de bouwer van het Van der Pas-voersysteem, werkt nu aan een robot die de geitenmest van deze vloer kan verwijderen." ID Agro komt dit naarjaar naar buiten met een nulmeting ammoniakuitstoot. "Als die positief uitvalt, willen we voor vier stallen een proefstalstatus aanvragen", aldus Lindeboom. Joost van der Meulen van Goat Support Holland vertelde vervolgens over het Animal Life Plus vernevelsysteem (zie Geitenhouderij 6-2018). "De ammoniakreductie van het

heden voor investeringen in ammoniakreducerende systemen, vertelt Van Lent. Er is de subsidieregeling 'validatiemetingen' die met name voor bedrijven interessant is die een stalsysteem willen valideren en die tot 70 procent van de metingen subsidieert. En de subsidieregeling 'firstmovers en jonge veehouders', waarbij jonge koplopers die in een stalsysteem met bronaanpak investeren, subsidie kunnen krijgen.

Opties

De afgelopen maanden heeft er enige voortgang gezeten in ideeën en testen van innovatieve stalsystemen. De aanvullende afspraken bij het nieuwe bestuursakkoord lijken nu ruimte te willen geven in de datum en het

'Misschien is wel een combinatie van systemen nodig om doel te halen'

systeem meten we nu bij varkens en kippen en zo hopen we een voorlopige erkenning voor geiten te krijgen." Van der Meulen wijst ook op andere voordelen van het systeem. "De provincie, en ik denk ook veel geitenhouders, willen geen dichte stallen met een intensieve uitstraling. Voor het ALP-systeem hoeft je stal niet dicht." Pijnappels: "Misschien heb je wel een combinatie van systemen nodig om de reductie te halen die de provincie wil. Andere sectoren leren ons bijvoorbeeld dat je met het koelen van vloeren nooit meer dan 50 procent reductie haalt." Hij oppert overigens een andere optie dan het aanvragen van een luchtwater. "Je zou met een groepje van vier of vijf geitenhouders iets kunnen ontwikkelen en testen, en dat aan de provincie voorleggen." De provincie heeft de mogelijkheid om via een hardheidsclausule af te wijken van de verordening. Bovendien, in de aanvullende afspraken op het nieuwe bestuursakkoord schrijven de politieke partijen 'we bevorderen de toepassing van nieuwe stalsystemen door inzet op voorlopige emissiefactoren en green deals.' Hoe de uitvoering hiervan precies is, is op dit moment nog niet bekend.

Subsidies

Noord-Brabant biedt twee subsidiemogelijk-

beleid. Er staat onder andere: 'Houders van geiten krijgen een jaar uitstel van de data van de Verordening natuurbescherming' en 'We onderzoeken de mogelijkheid van een uitzondering op de Verordening natuurbescherming voor stro(oisel)stallen.' Op het moment van ter perse gaan van deze Geitenhouderij is nog veel onduidelijk rondom deze afspraken, de politieke partijen zullen ze nader uitwerken. ✓

Brabants beleid

Jos van Lent van de provincie Noord-Brabant legde uit dat vanwege de versnelde verduurzaming van de agrarische sector die Noord-Brabant voor ogen heeft, alle stallen ouder dan 15 jaar per 2022 moeten voldoen aan de verordening natuurbescherming. Vóór januari 2020 (wellicht wordt dit 2021) moeten veehouders een vergunningsaanvraag hebben ingediend bij de gemeente voor een emissie-reducerend systeem. Geitenhouders kunnen kiezen uit stalsystemen die op de Regeling Ammoniak en Veehouderij-lijst (rav-lijst) staan in de categorie geiten. Om de vereiste reductie van 70% te halen kan een geitenhouder kiezen voor, op dit moment, alleen een luchtwater.